

Sammanfattning av möte med Liberalerna 4 mars till medlemmarna i Föreningen.

Liberalerna stödjer till 100% att det ska byggas 21 500 bostäder i de Sydöstra förorterna. Man är inte beredd att dra ner på denna siffra. Liberalerna anser också att även om avtalet med Staten INTE GENOMFÖRS (dvs ingen station i Bergsbrunna och ingen Ultunalänkbro med spårväg över Fyrisån), vill man fortfarande att Uppsala kommun ska besluta om en FÖP med 21 500 bostäder.

DETTA ÄR UPPRÖRANDE, även om man kan tänka sig att räkna in kommunens planer för bostäder i Ullåker (4400 bostäder) och Rosendal (5000 bostäder) i de 33 000 bostäder som man totalt vill bygga i Sydöstra och Södra staden.

Vidare anser man att ett Tillstånd/beslut för Ultunalänken inte behöver antas innan man antar FÖP för Sydöstra staden. Detta trots att Ultunalänken är ett krav i avtalet med staten.

Ingen befolkning i någon stadsdel i Uppsala skulle acceptera att man vill bygga 21 500 bostäder de kommande 30 åren. Detta skulle vara GIGANTISKT och EXCEPTIONELLT för alla stadsdelar. Vad skulle invånarna i Kåbo, Svartbäcken, Fålhagen, Sunnersta etc säga om att få 21 500 nya bostäder: OACCEPTABELT ! Detta skulle ses som ett ÖVERGREPP mot invånarna i varje stadsdel.

Innan vi svarar på era frågor måste vi först inleda med en kort historiebeteckning. Allt som sker, sker inte utan en anledning. Det finns många bakomliggande faktorer som gör att beslutet ser ut som det gör idag.

För att förstå varför vi står inför detta beslut behöver vi backa runt 20–30 år i tiden. Det var då de första riktiga diskussionerna om fyrspår började slå rot. Enligt vår uppfattning begicks det första, och kanske största, misstaget redan då. Istället för att se på fyrspåret som en angelägenhet för bara Uppsala borde man istället samarbetat med samtliga kommuner som är beroende av fyrspår och ostkustbanan. Inte minst utifrån dess betydelse för hela norrlandstrafiken och påverkan på arbetsmarknadsområdet. Hade vi slagit oss samman och krävt att staten skulle bygga fyrspår i syfte att gynna Sveriges mest dynamiska region och hela den viktiga näringen i Norrland, hade vi inte haft den här diskussionen idag. Statens motkrav om bostadsbyggande hade då inte heller behövts och eventuella bebyggelser i sydöstra staden hade skett i lagom takt.

Nu blev det inte som vi ville. Trots att vårt dåvarande kommunalråd Leif Sanner drev frågan hårt så fick han inte gehör för sin idé. Det är lätt att säga nu att vi hade rätt!

Liberalerna är ett parti som respekterar rättsstatsprincipen och vikten av fattade beslut. Detta även om vi inte gillar ursprungsbesluten. Vi brukar i konstruktiv anda försöka lösa uppgiften så bra som möjligt utifrån ett liberalt perspektiv. Därför har vi ställt oss bakom nuvarande planer utifrån att kommunfullmäktige fattade beslut om detta våren 2018. Det finns inget egenvärde för staten att hävda att utbyggnaden skall avgränsas på detta sätt. Skulle det finnas en öppning för en omprövning av avtalet där staten och kommunen är överens, tycker vi att områden som Rosendal och Ulleråker ska räknas med i den totala volymen. Då skulle bebyggelsen i sydöstra staden få färre volymer och därmed mindre exploatering.

Avslutningsvis, all erfarenhet och forskning visar att det bästa är att ett samhälle ska växa organiskt. Utbyggnadstakten behöver justeras så att en jämn åldersfördelning kan erhållas över åren. Detta är bra för den sociala samvaron, belastningen på skolor, transporter, barnomsorg osv. Liberalerna anser att kommunen ska planera långsiktigt och utgå från de behov av bostäder vi vet om idag och den efterfrågan som med stor sannolikhet kommer att finnas för lång tid framåt. Utbyggnaden ska göras under en mycket lång tid och i den takt som motsvarar efterfrågan. Med många nya bostäder följer behov av samhällsservice och kommersiell service. Om efterfrågan på bostäder skulle minska; färre skulle vilja flytta till Uppsala; då påverkas naturligtvis omfattning och tidsplan för byggandet.

Nu till era frågor.

1. Om man ändå ska bygga en stad varför väljer man inte en plats som påverkar befolkningen och naturen minst? Vi tar inte strid mot er utbyggnad av Uppsala. Vi tar strid mot varför ni nödvändigtvis måste bygga stadsmiljö i just vårt område. Det är för oss helt obegripligt och förstör många människors livsval till ingen nytta.

Varför flyttar ni inte utbyggnaden några kilometer norrut (mellan järnvägen och motorvägen) öster ut (öster om järnvägen) eller söder ut (mellan Bergsbrunna och Alsike)?

Redan idag i gällande översiktsplan för kommunen, som fastställdes 2016, är Bergsbrunna angivet som en av stadsnoderna och att en järnvägsstation är tänkt där. Tanken bakom att samla den nya bebyggelsen runt den nya stationen och kollektivtrafikstråket är att göra det så lättillgängligt och nära för så många som möjligt. Det eftersträvas även att försöka ordna så lite av den nya bebyggelsen som möjligt på skyddsvärd jordbruksmark.

Varken norr- eller österut är möjliga byggplatser på grund av dels god jordbruksmark, dels djup lergrund vilket gör det svårt att bygga tunga hus på marken.

Söderut (Dansike) utgör bra byggmark i form av morän och dit skulle mycket av byggnationen kunna flyttas. Nackdelarna är att området reserveras för kommande bebyggelse, att det är otillgängligt för spårväg på grund av höjdskillnad och svårigheter med järnvägspassage. Däremot med annan kapacitetsstark kollektivtrafik är detta inget hinder.

2. Det har ju kommit in förslag till kommunen sedan tidigare, tex att bygga vid Dansike/Nysala? Avtalet säger inte exakt vart bostäderna ska byggas.

Varför kan ni inte bygga tex där?

Och är det något som ni Liberaler kan tänka er att driva? Om inte, varför?

Dansike/Nysala är, som diskuterats i fråga 1, bra mark för bebyggelse men området reserveras i planen för kommande utbyggnad.

Liberalerna är dock inte främmande för tanken att utnyttja området redan nu för att minska trycket i Sävja. Då måste först en överenskommelse nås med Knivsta kommun, vilket de inte har visat intresse för. En eventuell fördröjning med ett nytt planprogram kommer dessutom riskera hela fyrspåret till Uppsala.

3. Varför vill ni nödvändigtvis förstöra vårt naturnära villa- och radhusområde med stadsmiljö och ökad trafik?

Ser inte ni liberaler en fara i att vårt välmående försämras?

Hur tänker ni lösa det?

(Som vi ser det så kommer det att bli en gigantisk byggarbetsplats med trafikproblem och allt vad det innebär köer, sprängningar och buller under de närmsta 30 åren.)

Vill man bygga för många människor i en växande kommun finns det inte så många andra vägar att gå. Även om byggnationen sker helt utanför befintlig bebyggelse kommer människor att flytta in som i sin tur anser att ett fortsatt byggande kommer att förstöra naturen.

Dock kommer bebyggelsen endast att ske i kanten av Lunsen. Lunsen är Svealands största skog utan genomgående skogsbilvägar och naturvårdsintendent Tord Ingmar drog gränsen så att vildmarken skulle sparas. Han menade att endast Asphagen var byggbar då det är den enda platsen i Lunsen med morän. Resten ansåg han kunde bli stenöken om det byggs utan särskild hänsyn till marken. Det fanns förr en plan för att bebygga hela Lunsen för 75 000 invånare där husen skulle byggas på pelare för att påminna om skog. I det fallet skulle inget grönområde finnas kvar. Denna plan gick i stöpet när CERN kunde tänka att etablera sig här. De landade istället i en etablering i Schweiz.

Uppsala har förvärvat så gott som hela Lunsen och har avsatt det mesta till naturvårdsområde, och kan därmed sägas ha slagit vakt om naturen.

4. Så som ni har informerat, planeras det att genomföra en detaljplan längs väg 255, i östra Nántuna innan Föpen är klar. Hur många våningar kommer det att bli som max i det området?

- Det viktigaste just nu för oss som bor här ute är att det inte byggs höghus längs väg 255. Om det måste byggas, önskar vi att det endast byggs småhus. Annars skulle det helt förstöra områdets karaktär och närmiljö och som i stort sett ingen som har bosatt sig här ute vill ha. **FRAMFÖRALLT HAR VI EN ÖNSKAN ATT MAN INTE PÅBÖRJAR BYGGNATIONERNA LÄNGS VÄG 255, utan istället börjar att bygga vid stationen.** Detta för att det är en plats som påverkar majoriteten boende minst både när det gäller tex buller, byggtrafik och den livsmiljö som vi eftersträvar.

- Är detta något som ni kan stå bakom och driva? (Som vi förstod det på mötet igår, öppnade ni upp för att gå med på att börja bygga vid station.)

Det kommer att byggas fem våningar som högst, bortsett från de byggnader som planeras i korsningen mellan väg 255 och kollektivtrafikboulevarden där de kan bli något högre.

Asphagen är en naturlig plats för högexploaterad bebyggelse. Där skulle man kunna börja,

men området behöver en väg till både E4:an för byggtrafik och till väg 255 för anslutning till Sävja och busstrafik till Uppsala.

Att bygga runt stationen i Högtomt är mer kontroversiellt eftersom det ligger nära god jordbruksmark. Anledningen till att man inte börjar med stationsområdet är att i det planområde som kallas östra Nántuna, längs 255 från där kollektivtrafikbanan korsar 255:an och upp till Ica-affären, där finns redan idag den tekniska försörjningen med bland annat vägar, kollektivtrafik och VA-ledningar. Om det ska finnas utlovat antal bostäder byggda till 2035 behöver kommunen börja planera snarast för detta, stegvis med olika detaljplaner. Därtill beräknas de nya spåren och järnvägsstationen vara klart till 2034.

Österleden längsmed järnvägen mot Uppsala bör dock byggas tidigare, och då kan ett stationsområde byggas. Innan något byggs måste dock VA-frågan lösas. Antingen genom att ett nytt reningsverk byggs nedanför Asphagen eller genom att gå samman med Knivsta om anslutning till Käppalaverket (där limnologer varnar för mer utsläpp i Ekoln).

5. På vilket sätt har ni Liberaler tagit hänsyn till Uppsalabornas yttranden?

Vi kommer att gå igenom remissyttrandena och ta hänsyn till det som framkommer för att utveckla området på ett hållbart sätt. Det anser vi vara viktigt att bevaka. Uppsalaborna, och då menar vi samtliga röstberättigade i Uppsala, tog ställning till planerna 2018 och gav sitt stöd till de partier som förespråkade fyrspråksavtalet och bebyggelsen i sydöstra staden. Därtill var även översiktsplanen för 2016 föremål för remissrundor och inhämtande av medborgarnas synpunkter. I den är utbyggnadsplanerna i området tydliga. Sedan är det beklagligt att Liberalerna inte nått ut med information om hur vi ställer oss i frågan om sydöstra staden. Sakfrågor diskuteras ständigt internt inom partiet och vårt svar på era frågor är en början på en dialog och extern kommunikation från vår sida.

6. Förändringen på FÖP:en är marginell, tex få gröna kilar här och där har tillkommit. Med tanke på att det idag bor 10.000 människor i området kommer 60.000 människor att utnyttja samma grönområde. **Vi anser att detta kommer att påverka vår livsmiljö och även miljön negativt. Hur tänker ni?** (Vi har valt att bosätta oss härute av en anledning, precis som människor väljer att bosätta sig i stadsmiljö)

Se svaret på fråga 3. Givetvis kommer en stor del av byggnationen att påverka er livsmiljö. Så är det ofta när en stad expanderar och det är fullt legitimt att försöka att försvara sin nuvarande livsmiljö. Givet att många människor söker någonstans att bo måste människor vara beredda på kompromisser, detta gäller oavsett var i kommunen man bor. Därtill kommer det att finnas många positiva effekter av att stadsdelen växer: bättre utbud av skolor, omsorg och mer service – något som många boende sätter ett värde på. Se även svaret på fråga 16.

7. Det har kommit till vår kännedom att förutom de här 21.500 som ingår i Föpen ska det byggas ytterligare bostäder i sydöstra stadsdelarna, stämmer det?

Ja, ytterligare småhus och något enstaka flerfamiljshus norr om Sävja gård. Det gäller cirka 500 bostäder varav flera i småhus. Se även svaret på fråga 2.

Handelskammaren har för ett par år sedan föreslagit 100 000 bostäder mellan Bergsbrunna och Märsta, varav många i Nysala. Liberalerna tycker dock inte att Handelskammarens vision som på ett osäkert sätt sträcker sig över flera kommuner ska hindra att bebyggelsen i Sävja minskas genom att flytta en del till Nysala/Dansike. Se sista stycket i inledningstexten.

8. Varför valde ni Liberaler att låsa er med en så stor volym av bostäder, dvs detta gigantiska byggprojekt, istället för att gå med på mindre etapper? (Då kan man också göra en analys om det blev bra eller om det är nödvändigt att bygga mer och anpassa sig efter vad som behövs.)

Planen som presenterades är stor och dess storlek beror på två orsaker. Den ena var avtalet med staten där Uppsala tyvärr gjorde en mycket dålig affär och den andra var det politiska trycket på spårväg under förra mandatperioden. Sådan teknik är mycket dyr och kräver därför en hög exploatering, det vill säga höga intäkter från försäljning av byggmark (och därmed höga hyror). Avtalet förutsätter dock inte spårväg utan elektrisk spårtrafik (där stadsbanor inryms).

Dock planerar kommunen långsiktigt och utgår från de behov av bostäder vi vet om idag och den efterfrågan som med stor sannolikhet kommer att finnas för lång tid framåt. Utbyggnaden ska göras under en mycket lång tid, stegvis med olika etapper, och i den takt som motsvarar efterfrågan.

9. Från början var staten nöjd med drygt 10 000 bostäder i fyrsårsavtalet. Hur kommer det sig att siffran har höjts till 33 000?

Se svaret på fråga 8.

10. Byggnadsplanerna för Sydöstra förorterna föreslås bli 21 500 bostäder (50 000 nya inv) vilket är mer än Rinkeby, Tensta, Akalla tillsammans (45 000 inv) Är det rimligt att Sydöstra förorterna skulle få ta 45% av Uppsalas framtida expansion, vilket skulle öka befolkningen i förorten med 500% (från 10 000 till 60 000)?

Det kan vara rimligt om två förutsättningar uppfylls. För det första måste det geografiska området för expansionen vara mycket större och innefatta Dansike, Gunsta och Länna. För det andra måste kommunen visa att man lärt sig och tagit intryck av de tidigare miljonprogrammen. Vi tror att en lärdom är att man behöver mer varierad bebyggelse i områdena. Se sista stycket i inledningstexten.

11. Sydöstra Staden kommer att bli en av Sveriges största förorter. Varför vill ni som Liberaler integrera villa och radhusområde i direkt anslutning till höghus. Minst 30

procent av dessa bostäder blir hyresrätter i höghus, dvs miljonprogramms byggs, varför har ni gått med på det?

Se svaret på fråga 10.

12. För att säkerställa att människovärdiga och ljusa nya bostäder ska minst 90% av alla nya bostäder i FÖP för Sydöstra förorterna utformas så att de får minst 5 tim sammanlagd soltid vid höst- och vårdagjämning. Detta är lämpligt krav att införa i den nya FÖPn om man vill garantera **”generös dagsljusförsörjning”**. **Är det något som ni Liberaler kan stödja?**

Detta är en viktig fråga för trivsel och välmående i området. Liberalerna anser att bättre förhållande kan nås om bebyggelsen delvis kan flyttas till Dansike/Nysala så att det inte blir för tätt i Sävja.

Detta är en viktig fråga för trivsel och välmående i området. Liberalerna anser att bättre förhållande kan nås om bebyggelsen delvis kan, om staten möjliggör en öppning för det, räkna in Rosendal och Ulleråker i totalen samt flytta delar av bebyggelsen till Dansike/Nysala så att det inte blir för tätt i Sävja.

13. Pandemin, vilka konsekvensanalyser har ni gjort efter det? Människor kommer mest troligt inte leva likadant som tidigare, tex pendla mindre, jobba mer hemma och se i pandemins spår hur smittan spred sig i trångbodda områden tex Järvafälten?

Det är för tidigt att dra några slutsatser om hur pandemin kommer att påverka den framtida samhällsplaneringen. Det vi däremot kan säga är att samhället påverkats av digitaliseringen och ökad flexibilitet med distansarbete, frågan är i vilken utsträckning detta kommer nyttjas när pandemin är över.

När det pratas om befolkningstäthet syftas det ibland på fysisk trängsel. I fallet med Järvafältet berodde smittspridningen på trångboddhet baserat på socioekonomiska faktorer och en kultur med flera generationer boendes i samma bostad. Många i Järvafältet har även jobb som inte ger möjligheten att arbeta hemifrån vilket försvårade isoleringen. Som jämförelse har länder i Ostasien med tätbebyggd samhällsplanering som Japan, Sydkorea och Singapore presterat relativt bra under pandemin.

Med det sagt menar vi att framtidens samhällen måste planeras för att kunna parera framtida pandemier där rekreationsområden och utemiljöer är viktiga aspekter.

14. Tycker ni att ni har informerat de boende i området tillräckligt angående utbyggnaden? På vilket sätt har ni gjort det? (Att annonsera i UNT är inte tillräckligt, det har inte nått ut till alla boende i området)

Det har varit informationsinsatser kring planerna sedan 2017. Valet 2018 handlade delvis om planerna och vi fick många frågor från Uppsalabor om frågan under kampanjperioden.

Gällande förvaltningens informationsinsatser finns allt material om projektet tillgängligt på uppsala.se/sydostra. Tryckt material finns tillgängligt att hämta på Stationsgatan 12 och i Sävjabiblioteket. I samband med utställningsstarten har det informerats på stortavlor i staden, annonserats i UNT och Uppsalatidningen. Det har även skett två webbsända möten med cirka 650 respektive 550 deltagare. Det har även anordnats två chattillfällen där hundratals frågor behandlades. Det finns uppenbarligen mer att göra för att verkligen nå alla och så att boende i området känner att de har fått tillräcklig information.

15. Den digitala världen är inte anpassad till alla medborgare, tex i samband med digitala paneldebatter, informationsmöte, chattillfällen mm, **hur har ni tagit hänsyn till de medborgarna i den här processen?** (Vi har tex många pensionärer i området)

Vi erkänner att vi inte insett omfattningen av detta och lovar att bättra oss. Dock har liberala åsikter framförts i UNT och den äldre generationen följer tidningen i större utsträckning än den yngre.

16. Naturen i området används inte bara av oss som bor här utan är en ströv och fritidsområde för hela Uppsala. Även fornminnen ska skyddas och bevaras. **Hur tror ni att det påverkas med 50 000 fler människor i området?**

Hela sträckan Stockholm-Uppsala ser ut att växa till ett område med blandad bebyggelse, det vill säga byggnation i närheten av järnväg och E4:an med landsbygd eller friområden på båda sidor. Både Stockholm och Uppsala är expansivt byggda, så de behöver stora närliggande friområden som exempelvis Lunsen, Nåsten och Jällaskogen. Därför är det till nackdel för den övriga befolkningen i Uppsala med hög befolkningskoncentration i nordligaste Lunsen. Med Nysala och framförallt Dansike sprids boendet så att friområden kan utnyttjas öster om E4:an. Dessutom ligger det stora naturreservatet Kungshamn-Morga strax intill, 1 152 hektar med en blandning av idylliska hagar och strandängar, gamla skogar och lummiga ekbackar.

För Liberalerna

Mohamad Hassan, kommunalråd